

[Holdgaard.]

„Saa ond kan imidlertid nærværende Mindretal neppe tro, at nogen Rigsdag vil være mod den Samtid, som har valgt den.“

Jeg tror, den ærede Ordfører for Forslagsstillerne gjorde klogt i at høre efter, hvad en saa højt skattet Personlighed som Forpagter Chr. Sonne siger dér efter nøje Overvejelse i en Kommission. Han siger om det Spørgsmaal, at saa ond kan en Rigsdag neppe være mod sin Samtid at paalægge Befolkningen saadanne Dobbeltbyrder, hvad jo i Virkeligheden de her forelagte Forslag ogsaa gaar ud paa.

Saa fik vi jo Alderdomsforsikringskommissionen af 1922, der afgav Betænkning i Maj 1926. Ogsaa i denne Kommission var Meningerne stærkt delte. Men man vil se, at der er næsten lige saa mange Standpunkter, som der er Tilhængere af Forsikringstanken, idet man er uenig om, paa hvilken Maade man skal føre den ud i Livet, og paa hvilken Maade man skal opbygge saadanne Forslag.

Man finder i denne Betænkning tre Forslag. Først et Forslag, der er udarbejdet af Direktør Jensen-Sønderup, et Forslag, der bygger paa det Kopskatsystem, hvorefter fattig og rig skal betale lige meget til deres Forsørgelse — det er jo det Princip, som den ærede Ordfører for Venstre er særlig tiltalt af, og som ogsaa i høj Grad har det ærede Medlem Hr. Vagn Bros Sympati; det ser man jo af de Referater, man læser fra hans Møder. Dette Forslag gik ud paa dette, at der skulde betales 2 Kr. maanedlig fra det 18de til det 50de Aar, hvilket altsaa vilde betyde, at i Løbet af 20 Aar skulde der indbetales et Beløb paa 1 060 Mill. Kr., altsaa noget mere end det Beløb, der var anført i den anden Betænkning af Forpagter Sonne. Der er Udvikling i Direktør Jensen-Sønderup; efter det forrige Forslag, han havde stillet, vilde han dog slutte af med Indbetalingerne ved det 33de Aar; men her er han gaaet op til 50.

Saa er der et andet Forslag, udarbejdet af Professor Sindballe, som bygger paa dette, at der skal ydes 1 pCt. af Indkomsten. Endelig er der af Direktør N. R. Jørgensen udarbejdet et tredje Forslag, som bygger paa Folkepensionering, og hvorefter der skal betales 12 Kr. som Grundbidrag plus et procentvis Bidrag efter stigende Skala.

Man vil altsaa se, at der i alt Fald siden 1870 er udarbejdet mange Forslag, men der har været stærk Uenighed om den praktiske Udførelse; og som jeg sagde før, er det det bedste Bevis paa, hvor vanskeligt hele dette

Spørgsmaal er, og det er vel ogsaa det, der for en stor Del har bidraget til, at vi i 1922 yderligere udbyggede den afgiftsfri Ydelsesform, idet vi gik over til en fast aarlig Rente, som de gamle havde Ret til, et Princip, hvorpaa et Forslag, der allerede blev fremsat her i Rigsdagen den 4. December 1919 af daværende Indenrigsminister Ove Rode, ogsaa byggede.

I 1922 blev Princippet endelig gennemført, og det blev den Gang fra alle Sider fastslaaet, at tvungen Folkeforsikring kun har historisk Interesse; det var derfor, jeg begyndte med at udtale, at jeg troede, vi nu havde været ude over disse Drøftelser. Hvis man vil læse Ordførerudtalelserne ved Behandlingen af Forslag til Lov om Aldersrente i 1922 igennem, vil man deraf se, at det den Gang blev fastslaaet, at man maatte bygge paa den vederlagsfri Forsørgelse, Aldersrenteprincippet.

Den højtærede Indenrigsminister udtalte ved Fremsættelsen af Lovforslaget den 24. Januar 1922 — Udtalelsen findes Sp. 4126 —:

„Denne Sags 30-aarige Historie i vort Land gør det naturligt nu at fortsætte paa det Grundlag.“

Efter at have hørt Ministerens Udtalelse forleden Dag om det foreliggende Lovforslag forstaar jeg egentlig ogsaa, at Ministeren staar paa det Standpunkt, han den Dag stod paa. Og Venstres daværende Ordfører, Hegelund-Lange, udtalte ved første Behandling, der fandt Sted den 2. Februar 1922 — Udtalelsen findes Sp. 4461 —:

„For Danmarks Vedkommende har denne Debat sikkert nu kun historisk Interesse.“

og videre:

„Dette danske Princip har sejret ikke blot i Danmark, men i næsten alle angelsaksiske Lande.“

Naar man sammenligner de Udtalelser, Venstres daværende Ordfører fremsatte, med Venstres Ordførers Udtalelser i Dag, bliver man noget forbavset. Thi hvad var det, Venstres Ordfører udtalte i Dag? Han udtalte, at gennem tvungen Forsikring kommer man Idealet for Forsørgelse nærmest. Det er hans Ideal, det er det, han som Ordfører for Venstre kæmper for i Dag, det er det Princip, han vil gaa ind for, at vi nu tager de $\frac{5}{12}$ af den faste Rente bort fra de gamle; Kommunernes Tilskud skulde tages fra dem, de skulde nøjes med de $\frac{7}{12}$, Staten giver dem. Naar man sammenligner Venstres Standpunkt i 1922 med Udtalelserne, der blev fremsat af Venstres Ordfører i Dag, tror jeg — hvis Ordføreren Udtalelser vir-